

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

A magyar kath. egyházi vagyongyermérete.

(Folytatás).

Irta: *Josephus Flavius.*

Hogy a magyar kath. egyháznak ajándékozásból eredő vagyona csak az ajándékozó királyok magán vagyonaiból származik, és nem állami, közvagyonból, arról minden elfogulatlan ember tökéletes meggyőződést szerezhet, ki ezen ajándékozásnak történeti tényét az erre vonatkozó szakirodalomból tanulmányozza.

Az ajándékozás idejében sz. István idejében egészen más jogi élet volt mint a mai, más viszonyok, más intézmények, más emberek. A mai kor jogi viszonyaiból következtetést venni a 11-ik század viszonyaira, éppen annyit mint a mai fejlett közlekedési, világitási, egészségügyi, törvénykezési viszonyainkat egyszerűen áthelyezni a 11-ik századba.

Igy tehát Magyarország mai állami közvagyon helyzetéből semmiképen

sem lehet azon következtetést vonni, hogy az ajándékozás is ily állami közvagyon létezett — mert a történelem azt kétségtelenül megcáfolja. Igy az egyházi vagyon ajándékozásból származó része sem származhatik állami közvagyonból azon egyszerű oknál fogva, mert olyan az ajándékozás idejében nem is létezett még. A kath. egyház vagyona Magyarországon tehát nem állami, hanem magánadomány természetű.

Ezen adományból származó vagyont az egyház nem csak haszonélvezetül kapta, hanem örök és visszavonhatatlan tulajdonul. Tessék elolvasni az adomány leveleket, melyeken csaknem kivétel nélkül ezen záradék van: „semmi jogot fenn nem tartván magunknak és jogutódainknak.“ „Szent István 800 finom arany birsággal akarja sújtani azokat, kik a veszprémi Szt. Mihály püspököt és utódait az adományozott javakban háborgatni merészkednek.“ Róbert király 1335. évi diplomájában szóról-szóra ez áll; „ami az egyházé, nem hogy kisebbiteni sőt inkább mind örökre oltalmazni kell,

mert a királyi bökezűség úgy akarta, hogy azok a sérthetetlen biztositékaival látassanak el.“ A magyar törvény is elég bizonyítékot nyújt erre. Verböczy Tripartituma I. rész, 10 §. és II. rész 51 §. világosan mondja, hogy ezen javak annyira öröktulajdonai az egyháznak, hogy azokat nem csak a királyoknak nincs joguk elvenni, de azokat az egyház még a papok hütlensége miatt sem veheti el.

„Az 1498.-55., 1548 VIII., 1557, XI., 1559. 51., 1567 31., 1647 XIV. 1791 XXVI. törvénycikkkel mind hangsúlyozzák, hogy az egyház vagyonát senki el nem veheti s bárki ezt megtenné súlyos pénzbüntetés terhe alatt kötelezendő annak visszaadására.

Ezen cikkek keretében ki kell térni szintén a népközé dobált egyes frázisos állításokra, melyek nagyon természetes a tudatlanoknál igen termékeny talajra találnak.

Ilyen hazug állítás az, hogy az egyház vagyonát kikötött célzattal nyerte és pedig népnevelés, iskolák fentartására az ország védőseregének fentartása céljából.

Az időmérő.

Irta: *Mark Twain.*

A nevét, azaz hogy évei számát gyöngédségből elhallgatom. Egy évről van szó, ugyanis, egy évről melyet a ferdeségek évének lehetne nevezni. Minden ember, kivált ha benőtt egy kissé a feje lágya, tudni fogja melyik évet kell érteni ezalatt. A legifjabb nemzedék előtt minek nevezem meg? Az még ugysem tud — beszélni.

A városunkban, mindjárt az év elején megjelent egy gondolatolvasó, a ki még olyan emberek agyából is gondolatokat olvasott ki, a kiknek nem voltak gondolataik. Azután mutattak nekünk egy disznót, mely nem tudott élni szappan, fogkefe és tyukszemápolás nélkül. Még egy tenoristát is

kaptunk, aki sohasem szegett szerződést, Hanem az évben a legfurcsább maga az év volt. A nyár hidegen hagyott bennünket. Ősszel derekasan izzadtunk. A nap, ugy látszik elvesztette a zsebnaptárját. Lehet az is, hogy a nyáron ugy elesodálkozott a sok kormányozható léghajón, hogy sütni is elfelejtett. Lelkiismeretességéből aztán ősszel pótolta a mulasztást.

Én főleg ennek az időjárásnak a hatásáról akarok beszélni. Hogyan hatott a főnökünkre. Itt meg kell vallanom, hogy a főnökünk lelkes, ideális ember. Még a piaci legyekkel is humorosan bánik, Cukros papírral irtja őket, hogy édes legyen a haláluk. Nos ez az év, bolondos időjárásával, létrehozta azt hogy szelid és jámbor főnökünk vérért gyilkos sárkányvérré változtatta. Főnökünk júliusban a hegyek között

mászált. Megfagyott lábujjal jött vissza. Nyomta a cipője, de nyomott lett a hangulata is. Ehhez járult hogy az üzlet meglankadt s mindnyájan friss, hüvös öszre vártunk. Ehelyett meleg lett: A hőmérő napról-napra szállt, főnökünk kedve pedig esett, Vásárolt egy barométert, hogy idejében értesüljön az időváltozásról. Főnökünk a barométert vizsgálta, mi meg főnökünket vizsgáltuk. A vásárlók bőségesen hagytak erre időt.

Szeptember elmúlt, október elmúlt, a főnökünk — — Nos a főnökünk egy reggel télikabátban jött az üzletbe. Megdörzsölte a kezét:

— Ma hidegebb van. Most már ugy látszik tél lesz.

Am a thermométer és a barométer mintha összeesküdtek volna. Főnökünk kedve rohamosan alászállt s végre elpárolgott.

Nagy választék Costüm és blousekelmék, delaine, zefirek, ruhavásznak batistok és mosóáruban!

Napernyő ujdonságok. Különlegességek női écharpokban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában Szigetvár.

Ez teljesen valótlan, hazug állítás, melyet csak azért hangoztatnak a kath. egyház vagyona áhitozók, hogy igazságtalan vágyaiknak törekvéseiknek látszólagos alapot keressenek. Mert nincs egyetlenegy törvény sem, sem rendelkezés, mely előírná, hogy az egyházi vagyon védőseregek és iskolaföntartás céljából adatott volna, hanem számos oly törvény kifejezetten előírja, hogy az egyház azért kapta a vagyonát, hogy a papság azt saját ellátására fordítsa másrészt, hogy tisztának kellően megfelelhessen. Lásd 1548 évi XII. 1548. VIII. és 1550 XVII. t. c.

Hogy azonban a püspökök apátok és prépostok háboru idejében benderiumot szerveztek ez nem azért történt mintha ez az ajándékozás feltételének teljesítése volna, mert hisz ezen feltétel nincs sem az ajándékozó okiratokban, sem a törvényekben, hanem azért történt mert ők részint mint az ország zászlós urai, főnemesei másrészt mint jó hazafiak kötelességüknek tartották a haza védelmezésére erejükből kitelhetőleg és saját életük feláldozásával is sietni. Hogy pedig iskolák építésében versenyre keltek és Magyarországon most is annyi felső és alsó tanintézetet tartanak fenn, ez szintén nem azért történt és van, mintha erre tételes törvénnyel az adománylevéllel kötelezve volnának, hanem azért, mert az a kath. egyház, mely Krisztus tanításának őrzője — szelleméből, annak lényegéből folyik: hisz egyedüli feladata az emberiséget tanítva üdvösségére vezetni.

Habár tehát a magyar kath. egyház vagyonát feltétlenül kapta, mégis ezen vagyonnak és jövedelmének igen

nagy részét jótékony, népi- és kulturális iskolai célokra betegek és szegények istápolására fordította a multban de erre használja fel ma is. Hogy csak egy példát említsek, a magyar hercegprimás csak iskolai, templomi célokra 1908-ban 735.000 koronát fordított, 14 év alatt pedig 6,441,380 koronát adott nyilvános jótékonycélra, hány milliót tesznek ki azon adományok, melyekről a jobbkez nem tudja mit tesz a balkéz. Hogy mindenki által megismerhető tényre hivatkozzam, Pécsen a kath. egyházak által tett alapítványokból származnak és állanak fenn a következő intézetek: püspöki jogakadémia, theologiai facultás, tanítóképző, tanítónőképző, felsőbb kath. leányiskola, kath. főgymnásium, kath. polgári leányiskola, kath. leányiskola, kath. énekiskola, kath. ifjak tápintézte, az irgalmasok kórháza, püspöki árvaház, Mária leánynevelő és így van ez az egész országban. Nemsokára megjelenik egy munka, mely tartalmazni fogja mindazon alapítvány jellegű jótéteményeket, melyek kath. egyházi eredetű vagyonból az utolsó 50 alatt Magyarországon létesültek.

A mennyire lehetett röviden előadtam a címnek megfelelő mondanókat. Mikből kitűnik, hogy a magyar kath. egyház vagyona részint testi és szellemi munkából, részint a magyar királyok magánvagyonából feltétel nélküli adományokból származó vagyonból áll, melyhez számos magánember ajándéka, örökhagyása is járult, vagy pedig vétel útján nagyobbodott.

Az egyházat ezen vagyonától megfosztani, vagy azt vagyonának kezelésében megakadályozni vagyis az egy-

házi vagyonnak állami kezelésbe való vétele — mit közönségesen szekularizációnak nevezünk — nem egyéb, mint a tulajdonjog szentségének rút arculesapása, nem egyéb mint vagyonfosztás, ha azt mindjárt a legmagasabb törvényhozó testület sanctionálná is. A miért is az ily természetű törekvések ellen mindenkinek, ki még ad valamit a tulajdonjog szentségére, tudásának és befolyásának egész súlyával harcolnia kell, nehogy oly törekvések érvényesüljenek, melyek hazánkra nézve nagyobb csapások volnának mint a tatárjárás vagy a mohácsi vész után bekövetkezett török hódoltság.

(Vége).

Választási morzsák.

Kerületünkben tudvalevőleg *Herczegh* Sándor a kiszagdapárt jelöltje. A jelölt urnak ugyan ezer holdas birtoka van az alföldön, de azért következetesen kiszagdanak tartja magát, adja a kiszagdat s hangoztatja a kiszagda érdekek képviselőjét. Hogy kiszagda szerepét híven játssza, megjelent a napokban Istvándiban tartott vásáron is s ott egy kicsit korteskedett. Hát ez semmi esetre sem volt rossz gondolat tőle. Ha ringlispil, krajeáros komédiás, késdobáló szórakoztathatja a vásári népet s talál elég nézőt és keresetet, miért ne egészíthetné ki ezek sorát a képviselőjelölt? Volt is *Herczegh* urnak mint *vásári látványosság* nagy kelete úgy, hogy a siker meg tén egy kis borocska is hangorkodvra derítette. Kieresztette öblös hangját, dalolta a szilaj, csipős nótákat, táncra is perdült és még a kalapját is a földhöz verte, mint a legfiatalabb falu rossza. Tetszett a jelölt ur sokaknak, de uram fia! sokaknak

Mi csak rossz időért imádkoztunk.

November eleje válságos volt. Nem az idő, hanem a főnökünk miatt. Megint csodaszép nap volt, egy felhő sem látszott az égen. Ennek dacára, vagyis épen ezért nálunk valami kellemetlen volt a levegőben.

Főnökünk ott ült a megfigyelő állomáson, vagyis az irodájában és úgy látszott, hogy egy új barométerrel kísérletezik. Mintha minden e szerszámhoz fűzött remény is higanynyá változott volna, olyan magasan állt a barométeri és ez a magas oszlop nemrég letűnt, hanem tartós, szép időről regélt.

E kellően előkészített hangulatban kopogtatott be egy utazó B.-ből. Már a köszöntés mutatta, hogy főnökünk más, mint ezelőtt. Rövidesen odavágta:

— Kedves barátom, magától nem veszek semmit.

— De az Istenért, — kiáltott fel az megrökönyödve, mert mindig jó ügyfelei voltunk — miért nem?

— Mert olyan emberektől, a kik novemberben még nyári felöltőt viselnek, elvől nem vásárlók. Előbb menjen haza és intézze ugy a dolgot, hogy tél legyen.

Egy utazó sok mindent megtesz a vásárlóiért, de ez nehezen teljesíthető kívánság volt. Ha az időt nem változtatta meg, legalább a beszéd tárgyán változtatott és üzleten kívüli dolgokat emlegetett. Főnökünk-

nek azonban rögeszméje lett az időjárás kérdése. Erre tért mindig vissza. Egyébb nem érdekelt. E közben kiöntötte minden epéjét pedig ilyesmi eddig nem fordult elő nála.

— Hol szállt meg ön itten?

— A „Négy Évszak“-hoz címzet fogadóban.

— Az a fogadás is jobban tenne, ha a szállójának időszerűbb nevet adna. Itt már nincs négy évszak.

Az utazó megint más tárgyra tért. Elmondta, hogy nemrég megházasodott. Azt hitte, hogy most van ennek az ideje és mindenkinek addig kell ütni a vasat, a míg meleg.

— Micsoda, — mordult rá a főnököm — még engem akar az ur tanítani? A míg ilyen meleg van, mint most, addig az én vasamat nem kovácsolhatom. Azt különben maga is tudhatná.

— Csodálom, hogy ilyen érzékeny kedvében találom önt. Sajnálom, hogy épen ma zavartam önt. Egyébként engem az efféle támadás egészen hidegen hagy.

— Most meg a hidegről beszél! — óbégatott a főnök. — Ez a barométer egy esőpp hideget sem mutat, itt mindig nyár van s alighanem nyár lesz a jövő évig, különben ezt a jószágot is azért vettem pár hete drága pénzért, hogy egy félórával előre tudjam, lesz-e hüvösebb idő. Szinte azt hi-

szem, hogy az idő csak azért nem változhat meg, mert a barométer ilyen magasan áll.

E gondolat hatása alatt fogta a barométert és úgy a sarokba dobta, hogy fa, higanys és üveg szerteszet gurult.

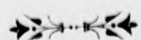
— Na, a kutyafáját, talán most más kép lesz.

Ezzel a kalapja után nyult, otthagya a faképnél az utazót és kirohant az üzletből, köszönés és felöltő nélkül. Nem is láttuk többet aznap.

A mely napon pedig a barométer csődöt mondott, éjjel a hőmérsékletben is esődő állt be. A hőmérő zérus alá esett és másnap reggel érezhető hideg volt. Főnökünk a ki meleg napokon télikabátban járt, ezen a hideg napon felöltő nélkül jött az üzletbe. Egy pillantást vetett arra a helyre, a hol ezelőtt a barométer lógott és megdörzsölte a kezét. Ehhez elég csipős is volt a levegő.

Mikor aztán napközben a téli időről beszélt s az üzletünk is mozgalmassabb lett, megint csak odasandított az üres falra és így morfondírozott:

— Ugy látszik, ez használt. Kár, hogy előbb nem jutott eszembe s előbb nem vágtam a földhöz, . . .

meg nem tetszett. Mert a kispazda között is van ám ur, akinek meg van a józan ítéllete modora, izlése, aki tudja és érzi, hogy meddig lehet menni mulatságban is, korteskedésben is az emberi méltóság, a becsület sérelme nélkül. — Ezeknek a kispazdáknak bizony nem tetszett a jelölt nagy mulatsága maga kifigurázása. A kurátor uram, aki szintén nem valami nagy örömmel nézte a jelölt ur bakugrásait, ki is nyilvánította rossz szalását a tiszteletes ur előtt, a kinél egy kis hivatalos dolga akadt. A tiszteletes ur aztán így oktatja ki a méltatlankodó kurátort:

— Mondok egy kis históriát, okos ember kurátor uram, tanuljon belőle.

— Fialat káplán koromban elmentem a tanítónkkal egyik híres vásárra. A tanító kalapot akart venni, de nem tetszett az a fajta, amit a kalapos eléje adott, finomabbat kért. Mutatott aztán finomabbat is neki, az sem tetszett, még finomabbat kért. A kalapos erre szép csöndesen így felelt neki:

— Finom portékát nem viszünk a vásárra!

A vásáron kínálgató jelöltre meg a politikájára nagyon ráillik ez a kis történet.

—o—

Egyik délután drávamenti horvát nyelvű, de jó magyar érzésű polgárok mentek le a szigetvári vasutra, bizony egy kicsit jókedvűen, de azért emberséggel és zászlókat vittek félig legöngyölten a vállukon, hogy otthon kitzhessék. A vasuti utcán egy urral találkoztak, aki a kispazdapártnak nagy híve s aki kispazdapárti választókat szimatolva az atyafiakban szives barátsággal kérde tőlük:

— Kinek a zászlóját viszik?

— A Duchony nagyságos urét! mondják a zászlósok.

Erre a válaszra elvörösödik a természetből már úgy is vörös képe a nagy népbarátnak s kitör belőle eredeti természete, mely éppen nem a kispazdák szeretetére van berendezve s nagy méreggel vágja oda horvátjainknak:

— Egyen meg a fene benneteket.

— A zurt egye fenye!... replikáznak vissza hamisítatlan potonyi kiejtéssel az atyafiak s Duchon Ödönt éltetve viszik tovább nemzetiszin zászlóikat.

—o—

A kispazdapárt szerint a képviselőket a kispazdák soraiból kell választani, mert ezek ismerik legjobban a nép baját s tudják szolgálni érdekeit. Téves felfogás. Ha a művelt osztályoknak csak olyan tagjai volnának, akiknek sem a szívében sem a lelkében nincsen komoly tartalom, akkor helyes volna a kispazdák fölfogása, de nem így van. Maguk a kispazdák tudhatják legjobban, hogy nincs falu, melyből egy-két kispazda család az uri sornak ne nevelt volna gyermekeket. Papok, tanítók, jegyzők, szolgabírák, az igazságszolgáltatás számos tisztviselője, sok ügyvéd, orvos, tanár, festő, szobrász, színész, író, sőt országos képviselő is került ki a kispazda családokból. Ezek az urak, akik értelem és karakter dolgában is kitűnően megállják a helyüket, ismerik a falut, ismerik a kispazda életet, annak kis és nagy baját, mert hiszen abban nőttek föl, onnét kerültek elő. Ha tehát a kispazdáknak csaku

gyan olyan különös érdekeik volnának, amiket egyetlen politikai párt sem tud fölismerni és kellően szolgálni, válasszon képviselőt a kispazda saját tanult, képzett fiaiból. Ennek van értelme, de hogy a kispazdák érdekeit tanulatlan emberek vigyék előre, ha mindjárt a kispazdák közül valók is, az fejtetőre állítása minden okosságnak.

A politikai helyzet.

A király Budán.

Beavatott forrás szerint a király nem 9-én, hanem 10-én utazik Budapestre s az első közös minisztertanács május 17-én lesz a budavári királyi palotában.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, április 22

Khuen Héderváry gróf miniszterelnök ma reggel Budapestre Bécsbe érkezett. A délelőtt folyamán Binerth báró osztrák miniszterelnökkel és Burián közös pénzügyminiszterrel tárgyalt. Délben Schönbrunnba hajtattott és kihallgatáson jelent meg a királynál. A király aláírta ama kézírás szövegét, amely az új országgyűlést június 21-ére hívja össze, egyben elfogadta és aláírta ama előterjesztést is, amely a képviselőválasztások határidejét a június 1-től 11-ig terjedő időre határozza meg. A választások határideje ezzel formailag és hivatalosan is megállapított. A kihallgatás után a miniszterelnök Ferenc Ferdinánd trónörököséhez ment kihallgatásra.

Közös minisztertanács Budapesten.

Ujabb megállapodások szerint a közös minisztertanácsot május hó 17-én Budapesten tartják meg.

Az Önk. tüzoltók közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

A szigetvári önkéntes tüzoltó testület a múlt vasárnap d. e 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlését az ál. elemi iskolában, Vargha Sándor főparancsnok elnöklete alatt.

A tárgysorozat első pontja a parancsnokság jelentése volt, melyben fölemlített, hogy Erdődy József tüzoltó ki ezen testületnek keletkezése óta odaadó kötelességtudó, szorgalmas működő tagja volt, február 26-án meghalt, — halála fölött a közgyűlés részvétét fejezi ki s azt jegyzőkönyvileg megörökíti.

Jelentette továbbá a főparancsnok, hogy az egyesületnek 94 pártoló és 37 működő tagja van. — A lefolyt évben két tüzeset volt: és pedig a községi szérűn és Stern Sándor bérli szérűjén, mindkét esetben a tűz gyújtogatásból keletkezett.

Az egyesület bevétele a múlt évben 1595 kor. 68 fillér a kiadása 1016 kor. 73 fillér, a pénzmaradvány pedig 578 kor. 95 fillér volt. A számadások rendben találtak, ennél fogva a közgyűlés Weichart Endre pénztárosnak a felmentvényt megadta.

A tüzoltó testület vagyona ingóságok-

ban 10857 K 70 f. ingatlana 5600 K össze-16457 K 70 fillér.

A parancsnokság indítványozta, hogy egy új tűzifecskendő szereztessék be, mire 1600 korona lenne felveendő s ez 4—5 év alatt letörleszthető.

Ezen jelentést és javaslatot egyhangúlag tudomásul vették s a fecskendő beszerzésével a parancsnokság bízott meg.

Ezután az 1910 évi költségvetés lön megállapítva, mely szerint a bevétel 1410 K. kiadás 1009 K 31 f. — maradvány pedig 409 K 69 fillér.

Számvizsgálókul megválasztottak: Balogh József, Huszár József, Fischmann Adolf, Németh György, Hornung Pál és Kozlovits Nándor — s ezzel a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

Szerenád.

— Alexej Puskin. —

Várlak Inezilla
Erkélyed alatt...
Szenderegve Szevilla
Vak éjbe lohad:

Szerelem tüze bennem
Köpenyem tovaleng,
Kard s hárfa kezemben
Adj jelt odafent!

Ébresszen a hárfa,
Párnán ha fejed!
Forrón, égetően
Szeretlek téged!

Kötélből a hágcso —
Ó dobd le elem.
Habozol, te leányzó?
Már nem vagy enyém?

Várlak Inezilla
Erkélyed alatt...
Szenderegve Szevilla
Vak éjbe lohad.

Baráth Sándor.

— Az angol király meghalt. VII. Edvárd angol király 6-án éjjel tizenkét óra huszonhat perckor Londonban a Buckinghampalotában meghalt.

— Az első áldozás. Lélekemelő módon folyt le a kis gyermekek első szent áldozása folyó hó 5-én (áldozócsütörtökön) a plébániatemplomunkban. — A kis gyermekek ünnepi ruhában virágokkal, a kisleányok pedig mint megannyi kis menyasszony, koszorúval és fátyollal vonultak fel zászló alatt az elemi iskolából Tolnai Bertalan hitoktató vezetése mellett a templomba. — A templomba érve Lengyel B. László helyettes kántor szép orgonajátéka kísérte őket az oltárig. Szentáldozás előtt és után Gedeon Sándor hitoktató tartott hozzájuk és a szülőkhöz szép beszédet. — Itt említjük meg, hogy Krizsán Ferencné és Cserta Margit urhölgyek két igen szegény kis lányt fehér ruhával és cipővel ajándékoztak meg és örökké telegyűlést tettek nekik e napot. — Az édes Jézus a szegények barátjának áldása legyen bő jutalmuk jószágukért!

— **Választási mozgalmak.** *Duchon* Ödön a szigetvári választó kerület függetlenségi és 48-as Kossuth-párti képviselőjelöltje már befejezte körútját a kerületben, ahol a községekben már kezd a nép kiábrándulni az idegenből jött jelöltre. Mint értesülünk, az utóbbi napokban a legerősebb kigazdapárti községekből is számosan jelentették be csatlakozásukat a Kossuth-párthoz és állottak Duchon zászlója alá. Tegnap este népes értekezlet volt a Boronkay-féle vendéglőben, hol a pártvezetőséggel részt vett Duchon Ödön jelöltünk is. Az értekezleten több sikerült hazafias beszéd és számos felköszöntő hangzott el. Szigetvár derék és elvű polgárai, dacára az ellenpárt agitációjának, hiven kitartanak Duchon mellett.

— **Madarak és fák napja.** Alig volt még kormány, amelyik a madarak és fák védelme tárgyában rendelet ne bocsátott volna ki. Ez a kormány se akar a többiek mögött maradni és köriratot intézett az összes tanfőügyelőségekhez, hogy a hatáskörükben kövessenek el mindent, hogy a madarak és a fák napját az iskolában megtartsák a tanítók oktassák ki a növendéket a fák és a hasznos madarak védelmének szükségességére.

— **Elhunyt plébános.** Öszinte részvételt vettük a gyászirt, hogy *Rasztics* Boldizsár németladi plébános élete 44. évében elhunyt. Temetése f. hó 6-án délelőtt 10 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

— **Jóváhagyott határozat.** A vármegye f. hó 2 iki közgyűlésén a szigetvári vízvezetékre vonatkozó községi határozatot jóváhagyta.

— **Verekedés.** Kiss József és Kiss Gáspár n. dobszai lakosok valami ügyből kifolyólag összeszólalkoztak és Gáspár a Józsefet alaposan elverte. Az ügy a bíróság elé került.

— **Lopás a vásárban.** Az istvándii vásárban *Vida* Ferencné 53 éves hedrahelyi asszony állítólag Eckstein David szigetvári szabó sátrából egy öltöny gyermekruhát lopott. A esendörök elfogták, amikor is azt vallotta, hogy a ruhát *Bankó* Ferencné szül. Öri Lidi kadarkuti asszony adta át neki, hogy vigye a kocsira, de Bankónét a vásárba sehol sem lelték. További nyomozás folyik.

— **Meghívó.** A somogy megyei ált. tanítóegyesület szigetvári járásköre 1910. évi május hó 10.-én délelőtt 9 órakor Szigetvárott az állami elemi népiskola épületében tartja rendes tavaszi közgyűlését, melyre társasainkat és a tanügybarátokat tisztelettel meghívja. Szigetvár, 1910. május 2. *Farkas* Gyula elnök. *Szabó* Gyula jegyző. **Tárgy:** 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 3. A pénztáros jelentése. 4. A számvizsgálók jelentése. 5. A kézügyesség tanításáról. (*Hauptmann* Pál.) 6. Tarlózás a beszéd-értelem gyakorlatok köréből. (*Lengyel* Lukrécia.) 7. Tisztujtás. 8. A jövő gyűlés helyének megállapítása. 9. Indítványok. Felkérjük t. tagtársainkat, hogy hátralékos tagdíjait legkésőbb a gyűlés napján a járáskör pénztárosánál, *Oesterreicher* Adolf szigetvári tanító-nál lefizetni sziveskedjenek.

— **Hosszu-utczaiak kérelme.** A Hosszu-utcai érdekelt háztulajdonosok azon kérés-sel fordultak a városhoz, hogy az ott levő közút melletti terület nekik adassék el, mely esetben azt telkeikhez csatolják.

— **A szerelem vége.** Csór János molnár legény szerelmi viszonyt folytatott *Tabi* Zsuzsa helybeli eselédleánnyal, kire ráunván, hozzá hűtlen lett és ráadásul még annyira elverte, hogy az orvosi láttelelet szerint a szegény leány 8 nap alatt gyógyuló testi sérülést szenvedett.

— **Születés, házasság és halálozás.** A szigetvári anyakönyvi hivatal április havi jelentése szerint született 6 fiú, 6 leány, összesen 12. — **Házasság:** Dr *Fekete* Aladár Benő ref. Schuler Ida r. k. — *Derkács* István r. k. *Rostás* Katalin r. k. — *Horváth* János r. k. *Farkas* Anna r. k. — *Takáts* Mihály r. k. *Bencenleitner* Mária r. k. — *Tavali* Ferenc r. k. *Pundinger* Anna r. k. — *Csonkits* János r. k. *Czigelédi* Mária r. k. — *Légrádi* János r. k. *Bedekovits* Mária r. k. — **Halálozás:** özv. *Czigelédi* Istvánné 77 éves, *Antal* Katalin 68 (korh). *Czink* Mátyás 32 (korh). *Bok* Györgyné 32 (korh). *Czigelédi* Mária 2 nap, *Horváth* János 70 (korh). *Kocsis* Róza 19 (korh). *Prager* Alfréd 22 éves, *Wirth* Mihály 65 éves, *Galambos* Nándorné 23 (korh). özv. *Kelemen* Józsefné 60 (korh). *Turbéki* Anna 3 hó. özv. *Berek* Jánosné 74 özv. *Paukas* Jánosné 50 (korh). *Bakó* János 74 (korh). *Hartung* Rudolf 10 hó. *Bence* Mihály 66 (korh). özv. *Jerszi* Miklósné 79 (korh). *Nagy* Mari 6 hó. *Csenterics* Mihály 87 éves, *Jauk* Péter 64 (korh). *Heideker* János 39 (korh), özv. *Ribics* Imréné 78, özv. *Majstrovics* Pálné 48 (korh). *Ébert* Jánosné 49, *Vass* József 61, *Boldizsár* József 31 éves (korh). Összesen 27.

— **A főváros legelső minta-zongoraterme.** A zongoravásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk *Keresztély* hírneves minta-zongoratermére, Budapest VI. Váci-körút 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik a cég, hanem e helyett kitűnő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való eladásával teszi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianót akarnak venni, közöljék ezen szándékukat a *Keresztély* céggel, a honnan teljesen díjtalanul nyernek felvilágosítást és kézhez kapják a cég legújabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve tájékoztatást szereznek.

— **Az Osztende kávéház nyáron.** Általános elismert dolog, hogy Budapestnek legszebb, legkényelmesebb és legkedveltebb kávéháza, a Rákóczi ut 20. szám alatt levő: Osztende kávéház. Az agilis tulajdonos, *Grosz* Ödön napról-napra szebbé varázsolja ezt a kávéházat. Közeledik a nyár és a nyárnak legnagyobb szenzációja az Osztende kávéház lesz. Meg kell nézni azt a nagyszerű ujitást, a mi most a kávéházban történt. Pompás, díszes, virágokkal, babérfakkal, kényelmesen zsölyékkal, gyönyörű szőnyeggel ellátott nyári terras huzódik végig a kávéház előtt, a honnan remek kiállítás nyi-

lik a forgalmas Rákóczy utra. Pompás pihenő ez a nyári terras, de pompás üdülőhely maga a kávéház is, a mely szintén nyári helyiséggé lett átalakítva. Estéknként az ország legelső klasszikus cigányzenekara hangversenyez és a zenei világban műsoron lévő összes operákat és magyar dalokat adja elő szenzációs sikerrel. Itt találkoznak a vidékiek és a vidéki küldöttek, mert a kávéház a főváros gócpontjában van és mi is ajánljuk olvasóinknak, ha Budapestre mennek, el ne felejtsek az Osztende kávéházat felkeresni.

A szabóipari tanfolyam befejezése.

A pécsi keresk. és iparkamara közbenjárására a m. kir. technologiai iparmuzeum szabóipari szabászati tanfolyamot rendezett, melyet f. hó 4-én ünnepélyes vizsgálatot fejezték be. — A tanfolyamot *Belesztin* Athanáz szaktanító vezette, ki szaktudásával, gyakorlati utmutatásaival és előadásával igen szép eredményt ért el, miről a tanfolyamon résztvevők rajzaiból és minden tekintetben kielégítő feleleteikből meggyőződünk.

A tanfolyamot sajnos csak öten látogatták, ami minden esetre szomorú jelenség, mert városunk nagyszámu szabóiparosai és munkásainak határozottan anyagi előnyére vált volna ezen tanfolyamon szereshető ismeretek elsajátítása. Midőn gondoskodás történik ily tanfolyam létesítéséről, megadatik az alkalom annak ingyenes látogatására, a legnagyobb közöny és káros nemtörődömségnek kell tekintenünk, az e szakmához tartozók távolmaradását és ebből kifolyólag megbizonyítását annak, hogy a korral haladni nem akarnak, ismereteiket fejleszteni szélesíteni nem óhajtják. — Ez pedig nem egészséges és helyes irányzat. Ép ezért nagyon szerelnők látni, már városunk iparos osztályának fejlődése szempontjából is, ha okulva az elért eredményen, más szakmabeli iparosok és munkások, felfogva a mai kor követelményeit, igényeit, a keresk. és iparkamara útján saját szakmájuk részére kérnék ilyen tanfolyam létesítését.

A nagyközönség és hatóságok részéről hasonló közönyt tapasztaltunk. — Dacára, hogy az illetékes tényezők megváltak hivatásuk helybeli két lapban a befejező vizsgálat közzé volt téve, az érdeklődés a lehető legmostohább volt.

Bözenbach Lajos ipartestelnök nyitotta meg a vizsgálatot, üdvözölte a technologiai iparmuzeum képviselőjét, *Bálint* Menyhért szakellenőrt. — *Belesztin* Athanáz szaktanító olvasta fel jelentését a lefolyt tanfolyamról, beszámolt az előadott tárgyakról és a hallgatók szorgalmáról. — A feladott elméleti és gyakorlati kérdésekre a hallgatók igen szép feleleteket adtak és a bemutatott rajzok is igazolták az elért szép eredményt. A vizsgálatok befejeése után *Bálint* Menyhért mondott köszönetet az ipartestület vezetőségének, hogy elősegítette e tanfolyam létesítését, elismerőleg nyilatkozott a szaktanító munkásságáról és a hallgatók tudásáról. — Kiterjeszkedett beszédében épen a szabóiparosok által folyton hangoztatott sérelmekre a nagy versenyre, nehéz megélhetésre.

Mégis midőn itt volt az alkalom, hogy tudásukat gyarapítsák, iparukban magukat tökéletesítsék a legmeglepőbb közönyt kellett észlelni. — Reméli, hogy a távolmaradottak csak ezután fogják érezni és sajnálni közönyt, midőn a résztvevők az elvetett magyarázatokat élvezni fogják. Szorgalomra, kitartásra egymás, megbecsülésére és összetartásra buzdítva kártársait, fejezte be Bálint lelkesítő szavait.

Bözenbach Lajos ipartestületi elnök az ipartestület nevében mondott köszönetet az iparmuzeum áldozatkészségeért és Belesztin Athanáz szaktanítónak az elért dicséretes eredményért. Farkas Gyula iparh, biztos emlékezett még meg igen elismerőleg a tanfolyam sikeres befejezéséről.

A szaktanfolyamon résztvevőknek Domoky Gyula, Rezek József, Domoky János, Schmidt János, Reszler Ferencnek átadta a szaktanító a technologia iparmuzeum által kiállított bizonyítványokat, mire Domoky Gyula mondott a tanfolyamon résztvevők nevében hálás köszönet Belesztin Athanáznak. — Ezzel az igazán ünnepélyesen lefolytatott befejező vizsgát véget ért.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlőttekét nem vállal felelősséget a szerkesztő

BODOKI MATILD

a legtisztább és legértékesebb lugos savanyúviz. Mint élvezeti víz kellemes és egészséges. — Pezsgővel és borral pompás ital.

Évzáró vizsga

a szentegáti uradalmi magániskolában.

Szentegátról az alábbi érdekes cikk közlésére kértünk fel, melynek szívesen adunk tért lapunkban. (Szerk.)

A helyi viszonyok által indokolt régi szokás, hogy az uradalmi magán iskolában a tanév július 1-től április végéig terjed, míg a szünet május és június hónapokra esik. — Az idén az évzáró vizsga április 30-án tartott meg a szentegáti magán iskolában, melyen a tisztikarból alakított iskolaszéken kívül Kossa János denesházai ev. ref. lelkész, Varga István denesházai és Lincz József kárászi uradalmi tanítók vettek részt.

Kossa János ev. ref. lelkész elnöklése mellett folyt le a vizsga, mely kitűnő eredményvel az összes jelenlevőket kellemesen lepte meg. A tanulók az összes tantárgyakban jeles előmenetelt mutattak fel. Különösen írás, olvasás és számolásban tűnt fel alapos képzettségük. — De megmutatták a tanulók azt is, hogy Török Aranka tanítónőjük — a „jó Aranka néni” — nemcsak erre oktatta őket, hanem a tudás magasabb misteriumába is bevezette a pusztán szabad nebulóit és nebulónőit, kik az összesereglett jámbor béres anyák ámulatára csak úgy fújták a történelmet, alkotmányt és földrajzt.

Hja!, nagyot fordult a világ. Az öregapák, sőt az apák is, csak azt tudták, hogy legnagyobb ur a főszolgabíró (alkotmánytan),

messze van Makó Jeruzsalem-től (földrajz) és nincs igazság, mióta meghalt Mátyás király (történelem).

Ime, az unokák beszélgetnek pragmatika sanctio-ról, parlamentről, felelős magyar miniszteriumról, utaznak Berlinből Párisba, Londoaba, Moszkvától Konstantinápolyba, stb. képzeletben; beszélnek Árpádról, Szent Istvánról Szent Lászlóról, Hunyadi Jánosról, török hódoltságról, hogy öröm hallgatni.

Valóban ennyi tudás teljes mértékben kielégítheti és büszkeséggel töltheti el a tanítót, tanítványt, szülőket és hallgatóságot egyaránt.

És mégis — egy fájó kétséggel a szívükben kellett a jelenvolt katolikus szülőknek távoznok: vajjon átérzik-, megértik-e gyermekeik az ünnepélyt bezáró szép imát: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben...?”

Törvénykezés

§ Elítelt cigányharamiák. Szombaton délután hozta meg az ítéletet a kaposvári kir. törvényszék Zurka 15 tagu cigány rablóbandája felett. Kettőt felmentett kellő bizonyíték hiányában, Zurkát 3 évi, két főcinkost Kolompár Lajos és Istvánt 2 évi börtönre, a többi 6 havi börtönre ítélte. Az az érdekes, hogy a két felmentett sirt, hogy őket nem itélték el.

Szerkesztői üzenetek.

I. K. A javát megint kiadjuk. Üdv Szikra. Igaza van. Sok embert csak az árverési rovatból ösmerünk.

Hü olvasó. 1.) Jegyezze meg, hogy a nemes megbocsátás gyakran a legsúlyosabb büntetés. 2.) Bocsolásán meg ön is neki.

Xavér. Nem polemizálunk velük.

D. Z. Probálkozzék máshol. Mi nem közölhetjük.

E. K. Önnek is a fenti üzenet szól.

R. B. L. S. Sorsjegyeik nem nyertek.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1910. május 6-án.

Buza	—	K 10,20	—
Rozs	—	—	9.50
Árpa	—	6,—	6.20
Zab	—	6.40	—
Tengeri szemes	—	5,50	—
Bükköny	—	5,—	—
Bab	—	—	—

217 sz.

1910 végrh.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rózsahegyí kir. járás-bíróság 1910 évi Sp II. 104/3 számú végzése következtében Politzer Bernát ügyvéd által képviselt Magyar Textilipar r. t. javára 928 K 28 fill. s jár. erejéig 1910. évi április hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m. rüfösáruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás bíróság 1910 évi V. 153/2 számú végzése folytán 928 K 28 fill. tökekövetelés, ennek 1910 évi jan. hó 1 napjától járó 5% kamatai 1/3% váltódíj és eddig összesen 78 korona 40 fillérben bírósággal megállapított költségek erejéig Szigetváron alperes üzletében Biedermann-utca 590 sz. alatt leendő megtartása a 1910 évi május hó 10-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi április hó 25.

Klle János
kir. jbir. végrehajtó

709 tkvi.

1910 szám.

Árverési hirdmény kivonat.

A szigetvári kir. járáshíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Délsomogyi takarékpénztár és csatlakoztatott Tóth Józsefné somogyhatvani lakós végrehajtóknak Fuchs József és neje Kundler Fáni somogyhatvani lakós végrehajtást szenvedettek elleni 6000 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék területéhez tartozó és a szigetvári kir. járásbíróság kerületében fekvő a hatvani 168 sz. tjkvben A† 1 sor-81 hrszám alatt felvett és Fuchs József és neje Kundler Fáni tulajdonául bejegyzett ingatlan az 1910. évi május hó 18 (tizennyolcadik) napján délelőtt 10 órakor Somogyhatvan községben a bíróságnál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

A kikiáltási ár 2741 korona.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fog s vevő a bálnatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 %-át vagyis 274 korona 10 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni.

Szigetvár, 1910 évi márc. hó 8-án.

Dr. Polgár kir. albiró.

Famegmunkáló gépek

asztalosok, kocsigyártók, ácsok, fűrésztelepek, faáru-gyárak stb. részére.

Különlegesség

Kombinált gépeket

kis üzemek részére

készít

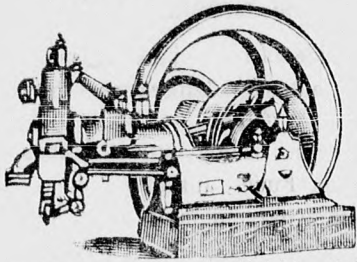
Moritz Zuckermanns Wwe
gépgyára WIEN

XVIII. Anastazius Grüngasse 20—22.

Drezdai Motorgyár Rész.-Trs.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

EGYETLEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő
Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezerképviselőt:

GELLÉRT IGNYÁZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek.

Olcsón-eladók

különféle köris, gyertyán, szil stb. műfák és hulladékfák kocsigyártók és egyéb mestereinek részére minden szerdán és csütörtökön Bűrüs község melletti erdőben. Venni akarók minden szerdán és csütörtökön jelentkezhetnek Szladék Floriánánál Bűrüs községi korcsmában.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablakrolletta és zsalusígyár részére felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek. Ajánlatok:

Friedman Károly

butor- és redőnygyára, Pécs.

Egy jó karban levő használt

jégszekrény

megvételre kerestetik.

Bővebbet: Kozáry Edénél, Szigetvárott.

AZ „ÓRANGYAL”

dísztemetkezési vállalat.

Koporsó, szemfedél és sirkoszoru raktár megnyitása
S Z I G E T V Á R O N.

Közhirre teszem, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

dísztemetkezési vállalatot és koporsóraktárt létesítettem.

Ezek után felhívom a t. közönség figyelmét arra, hogy vállalatom a legdiszesebben van berendezve, úgy, hogy bármely fővárosi vállalattal a versenyt mindenkor felveszem.

Felemlítem, hogy én csupán **Üveges Barok** fajta gyászkocsin rendezem a temetést, melyet én teljesen **díjtalanul**, azaz **ingyen** adom a szállításhoz.

Raktáron van:

- 24 Rákóci diszmagyar öltöny, fekete, kardosan és sarkantyuvál
- 12 " " " világos kék
- 12 Francia diszöltöny csákovával és karddal.

Érekkoporsók a legdiszesebb kivitelben, üveges dupla hullaszállító koporsók, ezüstözött Rekord koporsók, továbbá sirkoszoruk a leggyönyörűbb kivitelben, szemfedők színes és fekete selyemből, Cambrik, Mouslin és Tarlatan szemfedők, valamint az összes temetkezési cikkek a legolcsóbb árban lesznek számítva.

Szükség esetén kérem szíves pártfogásukat.

Tisztelettel **KERTÉSZ MIKSA**

az „Órangyal” dísztemetkezési vállalat és legnagyobb koporsóraktár tulajdonosa
S Z I G E T V Á R.

Árajánlattal szívesen szolgálók.

Meghívásra házhoz megyek.

A legfinomabb kolozvári
gyógy-és pipere
szappanok,
valamint
fog crém és
fogporok
és a valódi
Johanna Mária Fariņa
Kölni viz
kapható:
Kozáry Ede
könyvkereskedésében
Szigetvár.

